

Oponentský posudok na vymenúvacie konanie

**doc. Ing. Petra Urbana, PhD. za profesora v odbore habilitačného konania
a inauguračného konania Ochrana a využívanie krajiny**

Vedecko-výskumná, odborná a publikačná činnosť

Profesionálna kariéra doc. Ing. Petra Urbana, PhD. sa začala utvárať na Lesníckej fakulte Vysokiej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene, kde získal univerzitné vzdelanie v študijnom odbore lesné inžinierstvo. Po ukončení štúdia pracoval ako zoológ a vedúci oddelenia na Správe CHKO Poľana vo Zvolene a v Slovenskej agentúre životného prostredia v Banskej Bystrici. Externé doktorandské štúdium v odbore ekológie absolvoval na Ústave ekológie lesa SAV vo Zvolene. Dizertačnú prácu na tému „K ekológii vydry riečnej (*Lutra lutra*) na Slovensku“ obhájil v roku 2000. V tomto období začína pracovať v Štátnej ochrane prírody SR ako zoológ, vedúci oddelenia a riaditeľ Centra ochrany prírody a krajiny a námestník pre odbornú-metodické riadenie. Od roku 2007 pracoval na Katedre krajinskej ekológie, neskôr Katedre biológie a ekológie Fakulty prírodných vied UKM v Banskej Bystrici. V roku 2011 obhájil habilitačnú prácu „Ekologické a environmentálne faktory priestorového rozšírenia vydry riečnej na Slovensku“ v študijnom odbore 4.3.1 Ochrana a využívanie krajiny na FPV UKF v Nitre.

Doc. Urban sa vo svojej vedeckej kariére zamerával na zoológiu, biológiu ochrany prírody, dynamickú ekológiu a históriu ochrany prírody. Počas pôsobenia na pracoviskách štátnej ochrany prírody začal s výskumom vydry riečnej, vychoval viacerých odborníkov zameraných na výskum, ochranu a manažment chránených druhov živočíchov. Po nástupe na Fakultu prírodných vied UMB v Banskej Bystrici pokračuje s výskumom vydry riečnej a iných druhov živočíchov (kamzíka, svišťa, šakala) pre potreby ich manažmentu a ochrany.

Doc. Urban sa zaslúžil o rozvoj metód mapovania a zisťovania početnosti vydry riečnej na národnej a regionálnej úrovni, o rozvoj analýz štandardných údajov pre tvorbu červených zoznamom vybraných skupín stavovcov na regionálnej úrovni. Ďalej sa zaslúžil o potvrdenie vplyvu aktuálnych antropických faktorov na kamzíka vrchovského tatranského a svišťa vrchovského tatranského, o poznanie aktuálneho rozšírenia šakala zlatého na Slovensku a zhrnutie problematiky ochrany prírody v CHKO BR Poľana.

Doc. Urban je národným reprezentantom za Slovensko v skupine špecialistov IUCN pre vydru (*IUCN Otter Specialist Group*) a člen v odborevej komisii doktorandského štúdia v študijnom programe Evolúcia ekosystémov a ich ochrana.

Doc. Urban bol a je zodpovedným riešiteľom, alebo spoluriešiteľom viacerých vedecko-výskumných a iných typov projektov. Celkovo riešil 12 projektov, z toho 2 medzinárodné, 5 projektov VEGA, 2 projekty KEGA, projekt BioREGIO Carpathians, 1 štruktúrny projekt a jeden APVV projekt. Má už 4 skončených doktorandov a ďalších v príprave, čo svedčí o jeho vlastnej vedeckej škole.

Spolu s kolektívom pracovníkov publikoval učebnice (v počte 4) a učebné texty (v počte 4) pre študentov zamerané na ochranu prírody a krajiny, ochranu biodiverzity, manažment chránených druhov živočíchov, ekologický monitoring. Publikoval 8 vedeckých monografií (1

v zahraničnom vydavateľstve) zameraných na problematiku vydry riečnej, biodiverzity, ochranu prírody, reštitúciu kamzíka vrchovského tatranského.

Publikované práce inauguranta, ktoré zahŕňajú vedecké monografie, vysokoškolské učebnice, skriptá a učebné texty, vedecké a odborné práce evidované v databázach ISI WOK a Scopus, vedecké a odborné práce v karentovaných časopisoch, ako aj mnohé ďalšie vedecké a odborné publikácie počtom (245) značne presahujú požadované kritériá na vymenúvanie profesorov na FPV UKF v Nitre. Vedecké výstupy v kategórii A podľa kritérií Akreditačnej komisie sú taktiež v súlade s požadovanými kritériami na vymenúvanie za profesora (s počtom 5).

Úroveň kvality publikovaných prác a záujem o výsledky vedeckej práce doc. Urbana dokazuje viac ako 300 ohlasov na publikačnú činnosť, z toho je 68 citácií v publikáciách evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus.

Pedagogická činnosť

Doc. Ing. Peter Urban, PhD. začal svoju pedagogickú činnosť ako odborný asistent od roku 2007 na Katedre krajinej ekológie FPV UMB v Banskej Bystrici. Neskôr od roku 2011 ako docent na Katedre biológie a ekológie FPV UMB v Banskej Bystrici, kde pracoval a aktuálne pracuje na plný pracovný úväzok ako vysokoškolský učiteľ. Viedol a vedie prednášky, semináre a cvičenia základných študijných predmetov na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia.

V pedagogickej činnosti inaugurant vnáša do výučby nové výsledky výskumov, nové poznatky a nové metódy výskumu, ako aj prepojenie vedy s praxou (uvedené tiež súvisí s predchádzajúcou prácou v Štátnej ochrane prírody SR). Svedčí o tom aj zavedenie nových predmetov na bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni štúdia (študijné programy Ekológia a ochrana ekosystémov, Evolúcia ekosystémov a ich ochrana), ktorými sú: Akademické vademecum, Aplikovaný biomonitring, Biologické základy ochrany prírody, Manažment chránených druhov živočíchov, Metódy výskumnej práce, Ochránárska biológia, Metodológia a etika vedeckej práce.

Počas svojho 14-ročného pedagogického pôsobenia stihol viesť 48 bakalárskych a 48 diplomových a 9 rigorózných prác, ktoré boli úspešne obhájené. Pod jeho vedením úspešne obhájili dizertačné práce 4 doktorandi a ďalšieho doktoranda v súčasnosti školí.

S pedagogickou činnosťou doc. Urbana súvisí aj jeho spolugaranstvo bakalárskeho a magisterského študijného programu Ekológia a ochrana ekosystémov. V rámci pedagogického procesu je tiež členom bakalárskych a magisterských štátnicových komisií, ako aj členom viacerých odborových komisií pre doktorandské štúdium.

Organizátorská a prednášková činnosť

Doc. Ing. Peter Urban, PhD. sa aktívne zapájal a zapája do organizátorskej činnosti vo viacerých oblastiach. Svoje organizátorské schopnosti preukázal jednak ako vedúci oddelenia, riaditeľ Centra ochrany prírody a krajiny, námestník pre odbornú-metodickú riadenie v ŠOP SR, vedúci Katedry biológie a ekológie, tiež ako vedúci a koordinátor výskumných projektov.

Doc. Urban má za sebou viac ako 50 prednášok na medzinárodných a viac ako 120 prednášok na domácich vedeckých kongresoch, konferenciách, seminároch a workshopoch.

Záver

Doc. Ing. Peter Urban, PhD. sa vyprofiloval na významnú a uznávanú vedeckú osobnosť známu na Slovensku aj v zahraničí. O jeho vedeckej úrovni svedčí rozsiahla publikačná činnosť, ktorej kvalitu odzrkadľuje záujem vedeckej verejnosti, vyjadrený množstvom (308) domácich i zahraničných ohlasov. Hlavný vedecký prínos doc. Urbana možno vidieť v rovine teoretickej, metodologickej, ale aj aplikačnej a to v oblasti metód výskumu vydry riečnej, ochrane a manažmentu vybraných, chránených druhov vtákov a šeliem. Pozoruhodné sú aj jeho výsledky v oblasti pedagogickej činnosti, keď viedol 96 bakalárskych a diplomových prác. Vyškolicil už štyroch doktorandov. Veľkú aktivitu prejavuje aj v organizátorskej činnosti.

Na základe predložených materiálov, ktoré dokumentujú splnenie predpísaných kvantitatívnych kritérií vedeckej, pedagogickej, publikačnej a organizátorskej činnosti, potrebných pre vymenúvacie konanie, ale tiež na základe osobného poznania uchádzača, jeho morálnych a charakterových vlastností, odporúčam Vedeckej rade Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre vymenovanie doc. Ing. Petra Urbana, PhD. za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Ochrana a využívanie krajiny.

V Nitre, 5. apríl 2021

prof. Mgr. Ivan Baláž, PhD.

Katedra ekológie a environmentalistiky
Fakulta prírodných vied UKF v Nitre